

39037
GK-109

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

SÜRELİDİR

Sayı : 30824082/610- 1370
Konu : Kayseri Milletvekili
Prof. Dr. Yusuf HALAÇOĞLU'nun
Yazılı Soru Önergesi

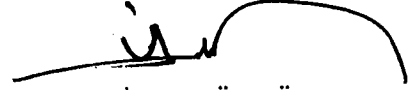
.../.../2014
29 Nisan 2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 18/02/2014 tarihli ve 43452547-120.00-165163 sayılı yazınız.

Kayseri Milletvekili Prof. Dr. Yusuf HALAÇOĞLU'nun; Kayseri İlindeki hava kirliliği hakkında, Bakanlığımıza yönelmiş olduğu 7/39037 Esas sayılı yazılı soru önermeleri incelenmiş olup, konuya ilişkin cevabımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

İdris GÜLLÜCE
Bakan

EK:

-Cevap Yazısı (1 Adet, 6 Sayfa)

KAYSERİ MİLLETVEKİLİ
SAYIN PROF. DR. YUSUF HALAÇOĞLU'NUN
TBMM 7/39037 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
DAİR SORULAR VE CEVAPLARI

S-1) Kayseri’de hava kirliliği ölçümleri periyodik olarak yapılmakta mıdır?

C-1) Kayseri ilindeki ısınma, sanayi ve trafikten kaynaklanan kirletici emisyonların ölçülmesi amacıyla 3 ayrı bölgede ulusal hava kalitesi ölçüm istasyonu tesis edilmiştir. Bu istasyonlardan; Kayseri Organize Sanayi Bölgesi hava kalitesi ölçüm istasyonunda PM ve SO₂, Melikgazi hava kalitesi ölçüm istasyonunda PM ve SO₂, Hürriyet hava kalitesi ölçüm istasyonunda ise PM ve SO₂, NO_x, CO parametreleri sürekli ölçülmekte olup, yapılan ölçümlerden elde edilen değerler anlık ve günlük veriler olarak www.havaizleme.gov.tr internet sitesinden online olarak izlenebilmektedir.

S-2) Kayseri ilimizde 2013 Kasım ve Aralık ile Ocak ayı içerisinde hava kirliliği ölçüm sonuçları nedir?

C-2) Bakanlığımızca, hava kalitesi ölçüm istasyonlarından alınan veriler değerlendirilmekte ve her yıl yayımlanan Genelgeler ile illerin kirlilik dereceleri belirlenmektedir. Bakanlığımızın 2013/37 sayılı Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Genelgesine göre; Ülkemizde kirlilik potansiyeli bulunan 60 il içinde Kayseri İli de bulunmaktadır. Bakanlığımız tarafından; 2013-2014 yılı kış döneminin Ekim, Kasım ve Aralık aylarına ait haber bültenlerinde yayınlanan, Kayseri ilinin hava kalitesi ölçüm sonuçları ile Ülkemiz genelindeki durumu aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Hava kalitesi Partikül madde durumu:

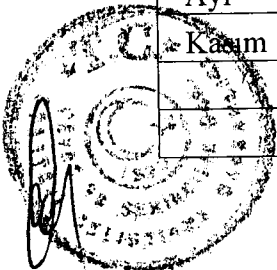
Ayı	İstasyon Adı	PM aylık ortalaması (µg/m ³)	Türkiye sıralamasına göre 120 istasyon arasında Kayseri İlinin yeri (Kirliden temize)
Ekim	Hürriyet	75,61	33 üncü sırada
	Organize Sanayi Bölgesi	76	30 uncu sırada
	Melikgazi	68,16	40 ıncı sırada

Kükürt dioksit durumu:

Ayı	İstasyon Adı	SO ₂ aylık ortalaması (µg/m ³)	Türkiye sıralaması 120 istasyon arasında İlimizin sıralaması (Kirliden temize)
Ekim	Hürriyet	15,68	27 nci sırada
	Organize Sanayi Bölgesi	13,07	33 üncü sırada
	Melikgazi	5,45	81 inci sırada

Hava kalitesi Partikül madde durumu:

Ayı	İstasyon Adı	PM aylık ortalaması (µg/m ³)	Türkiye sıralamasına göre 120 istasyon arasında Kayseri İlinin yeri (Kirliden temize)
Kasım	Hürriyet	116,13	17 nci sırada
	Organize Sanayi Bölgesi	133,7	7 nci sırada
	Melikgazi	118,46	15 inci sırada

Kükürt dioksit durumu:

Ay	İstasyon Adı	SO ₂ aylık ortalaması (µg/m ³)	Türkiye sıralamasına göre 120 istasyon arasında Kayseri İlinin yeri (Kirliden temize)
Kasım	Hürriyet	24,87	26 ncı sırada
	Organize San. Böl	11,83	60 ıncı sırada
	Melikgazi	7,33	76 ncı sırada

Hava Kalitesi partikül madde durumu:

Ay	İstasyon Adı	PM aylık ortalaması (µg/m ³)	Türkiye sıralamasına göre 120 istasyon arasında Kayseri İlinin yeri (Kirliden temize)
Aralık	Hürriyet	127,65	16 ncı sırada
	Organize San. Böl	Cihaz bakımı nedeniyle ölçüm yapılamamıştır.	-
	Melikgazi	Cihaz bakımı nedeniyle ölçüm yapılamamıştır.	-

Kükürt dioksit açısından durumu:

Ay	İstasyon Adı	SO ₂ aylık ortalaması (µg/m ³)	Türkiye sıralamasına göre 120 istasyon arasında Kayseri İlinin yeri (Kirliden temize)
Aralık Ayı	Hürriyet	14,81	69 uncu sırada
	Organize San. Böl	11	78 inci sırada
	Melikgazi	10,45	79 uncu sırada

Ocak Ayı Hava Kirliliği değerleri:

Ay	İstasyon Adı	SO ₂ aylık ortalaması (µg/m ³)	PM aylık ortalaması (µg/m ³)
Ocak Ayı	Organize San. Böl	12	11
	Hürriyet	18	116
	Melikgazi	6	Cihazın bakımda olması nedeniyle ölçüm yapılamamıştır.

Ocak Ayı Hava Kalitesi Haber Bülteni yeni yayımlanması sebebiyle, yukarıdaki tabloda yer alan değerler istasyonlardan elde edilen aylık ortalamalar olup, Ülkemiz geneline ilişkin değerlerin kıyaslamaları henüz yapılamamıştır.

S-3) Hava Kirliliği oranlarına göre Kayseri İlindeki ilçelerin sıralaması nasıldır?

C-3) Kayseri İli Bakanlığımızın 2013/37 sayılı Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Genelgesine göre ülkemizde kirlilik potansiyeli bulunan 60 il içinde yer almakta ve genel durumu değerlendirilmektedir. İlçeler bazında değerlendirme ise yüksek kirlilik potansiyeli bulunan illerin merkez ilçeleri dışında kalan ilçeleri, Mahalli Çevre Kurulunca değerlendirilerek “Sınır Değerlerinin Aşılması 2. Grup İl ve İlçeler” kapsamına alınabileceği belirtilmektedir.

Kayseri İlinde hali hazırda İl Mahalli Çevre Kurulunca, ısınmada kullanılacak yakıt kalitesi belirlenirken, Büyükşehir Belediyesi Sınırları dahilinde bulunan Merkez İlçeler (Melikgazi, Kocasinan, Talas, İncesu, Hacılar) yüksek kirlilik potansiyeli, göz önünde bulundurulmakta ve buna göre değerlendirilmektedir.

Kayseri İlinde bulunan her üç hava kalitesi ölçüm istasyonu, bölgesel değerlendirmeler için yer seçimi yapılarak kurulduğundan, bu istasyonlarda ilçe bazında ölçüm sonucu elde edilememektedir.

S-4) Kayseri’de hava kirliliğine bağlı olarak son 10 yıl içerisinde yıllar itibariyle kaç vatandaşımız yaşamını yitirmiştir?

C-4) Kayseri İlindeki hava kirliliğine bağlı olan ölümler hakkında; İl Müdürlüğümüz nezdinde her hangi bir kayıt bulunmamakta olup, bu husustaki envanter kayıtları İl Sağlık Müdürlüğünce tutulmaktadır.

S-5-Kullanımı yasaklanmış olmasına rağmen yerli kömür tüketimi sürdürülmekte midir?

C-5) Kullanılacak kömürlerin özellikleri Bakanlığımız Genelgesi doğrultusunda İl Mahalli Çevre Kurulunca belirlenmektedir. Kayseri Büyükşehir Belediyesi Sınırları dahilinde bulunan Merkez İlçelerde (Melikgazi, Kocasinan, Talas, İncesu, Hacılar) 2006 yılından itibaren yerli kömür kullanımı yasaklanmış olup, yerli kömür kullanımı konusunda Bakanlığımızca yapılan yetki devri kapsamında Kayseri Büyükşehir Belediye Başkanlığınca Isınmadan Kaynaklanan Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği doğrultusunda denetimler yapılmaktadır.

Ancak, İl Mahalli Çevre Kurulunun söz konusu kararı gereğince fakir ailelere kömür yardımı yapılması ile ilgili olarak 29.01.2010 tarihli ve 27477 Sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 2009/15760 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı çerçevesinde, yerleşim yerlerinin kirlilik derecesine ve 2010/14 sayılı Bakanlığımız Genelgesine göre, özellikleri belirlenen yerli kömürlerin hava kirliliği yaratmayacak bölgelerde (özellikle beldelerde, köylerde) kullanımına izin verilmiştir.

S-6) Yerli kömür tüketimi söz konusu ise vatandaşlarımızın nereden ve nasıl temin ettikleri konusunda bir araştırma yapılmakta mıdır? Bunun engellenmesi hususunda bir çalışmanız var mıdır?

C-6) Kayseri İli Merkez ilçelerinde 2006 yılından beri ısınma amaçlı olarak yerli kömür kullanımı İl Mahalli Çevre Kurulu kararı gereğince yasaklanmış olup Isınmadan Kaynaklanan Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği kapsamında Bakanlığımızca yapılan yetki devri doğrultusunda Büyükşehir Belediyesince Kayseri İli merkez ilçelerinde denetim yapılmaktadır. Yine Büyükşehir Belediye Başkanlığınca, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfının dağıtmış olduğu kömürlerden denetim amacıyla gerekli numune alınmıştır.

S-7) Kayseri'deki hava kirliliğinin nedenleri hakkında kapsamlı bir araştırma yapılmış mıdır? Çözümü konusunda neler yapılması planlanmaktadır?

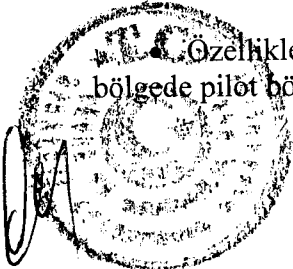
C-7) Bakanlığımızın 2012/16 sayılı Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Genelgesi kapsamında alınan Valilik Olur'u doğrultusunda İl Müdürlüğümüz, Kayseri Büyük Şehir Belediyesi, Erciyes Üniversitesi Çevre Mühendisliği Bölümü, İl Emniyet Müdürlüğü, İl Jandarma Komutanlığı, İl Milli Eğitim Müdürlüğü, Bilim Sanayi ve Teknoloji Müdürlüğü, İl Sağlık Müdürlüğü, İl Halk Sağlığı Müdürlüğü, İl Tarım Gıda Hayvancılık Müdürlüğü, Kayseri Meteoroloji Bölge Müdürlüğü, Kayseri Şoförler ve Otomobilciler Odası temsilcilerinden oluşan komisyon tarafından aşağıda belirtilen kısa-orta ve uzun vadede uygulanması amacıyla Temiz Hava Eylem Planı hazırlanarak karara bağlanmıştır.

Buna göre;

-Kısa Vadeli Alınması Gereken Önlemler olarak (2013-2015)

- Kaliteli yakıt kullanımının ve veriminin artırılması,
- Kayseri ilinin İl Mahalli Çevre Kurulunca; 2005-2006 kış döneminden itibaren Büyükşehir Belediyesi Sınırları içerisinde İthal Kömür Kullanımı zorunlu hale getirilmiştir. Mülga Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından, Büyükşehir Belediyesine yapılan yetki devri kapsamında katı yakıtlarda denetim yapılmaktadır. Denetimlerde tespit edilen uygunsuzluklara karşı idari para cezası uygulanmakta olup, bu kapsamda; İlçe Belediyelerince İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Bakımından değerlendirme yapılarak, denetimlerin artırılması ve Büyükşehir Belediyesinin denetim personelinin artırılması,
- İlimizde dağıtım yapılacak kömürlerden dağıtım öncesi numune alınması, analiz sonucuna göre dağıtım yapılması,
- En Kirli Bölgelerden başlayarak İlçe bazında Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı tarafından daha kaliteli kömürlerin dağıtılması,
- Kömürlerin sobaya atılmasında kullanım kolaylığı açısından kömür torbalarından çıkarılarak poşetleyerek atılmasının önlenmesi için halkımızın bilgilendirilmesi ve kömür toptancılar sitesinde kömürlerin torbalarından çıkarılarak poşetlere konulmasının engellenmesi için denetim yapılması,
- Isınma amaçlı kullanılan kazan dönüşümlerinde ilgili belediyenin proje tadilatını onayladığını gösterir belgenin denetimlerde mutlak suretle aranması,
- Ateşçi eğitimlerine; İl Müdürlüğü ve Büyükşehir Belediyesi nezdinde katılım sağlanarak, bilgi düzeyinin artırılması,
- Kazan bakımlarının belgelendirilmesinde yetkili kurum veya makine mühendisi onayının aranması ve belgelendirmede standart oluşturulması,

Özellikle hava kirliliğinin yoğun olarak yaşandığı Hürriyet Ölçüm İstasyonunun bulunduğu bölgede pilot bölge uygulaması yapılarak ilgili paydaş kuruluşlarca eğitim verilmesi,

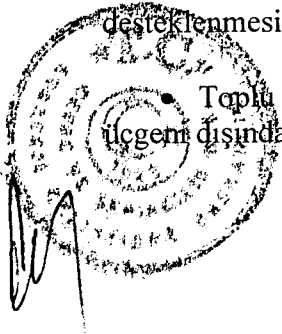
bekleme süreleri dikkate alınarak, bekleme sürelerinin değerlendirilmesi, Yeşil dalga, akıllı sinyalizasyon sistemlerinin daha fazla yaygınlaştırılması,

- Tramvay ve otobüsler için aynı güzergahların kullanılmaması, otobüs güzergahlarının başka alanlara taşınması yönünde çalışma yapılması,
- İl Müdürlüğümüzce sanayi tesislerinin denetimlerinde Hava Kirliliğine etkisi olabilecek tesislerin denetim, izin/lisans işlemlerine öncelik tanınması,
- Motorlu Taşıtlardan kaynaklanan hava kirliliğinin azaltılması için bu konuda yapılan denetimlerin artırılması,
- Kaliteli akaryakıt kullanımı konusunda ilgili sivil toplum kuruluşlarının ve sivil toplum kuruluşu üyelerinin bilgilendirilmesi,
- Hava kirliliğinin azaltılması yönünde paydaş kurum/kuruluşlarca yürütülen çalışmalar konusunda halkın bilinçlendirilmesi,
- Ulaşımda toplu taşımanın kullanılması; raylı taşıma sistemlerin artırılması, (Kayseri Büyükşehir Belediyesince 2. ve 3. etap raylı taşıma sistemlerinin 2 yıl içerisinde tamamlanması planlanmaktadır.)
- Üniversitelerimizce İl yerelinde hava kirliliğinin araştırılmasına yönelik olarak tez ve yüksek lisans çalışmalarının yapılması,
- Yetkili kuruluşlarca ilgili çalışmalara finansman bakımından desteklenmesi,
- Doğalgaz firması ve yerel yönetimlerce doğalgaz kullanımının özendirilmesi,
- Başta kamu binaları olmak üzere binalarda yalıtım yapılması konusunda gerekli çalışmalar yapılması,
- Bisiklet kullanımının yaygınlaştırılması ve bisiklet kullanımının özendirilmesi,
- Büyükşehir Belediyesi içerisinde yeşil alanların artırılması.

-Orta Vadede Alınması Gereken Önlemler olarak, (2 yıl-5 yıl) (2015-2018)

- Raylı taşıma sistemlerin artırılması,
- Kayseri Büyükşehir Belediyesince yapılacak olan 2. ve 3. etap raylı taşıma sistemlerine ilave olarak şehrin nüfus yoğunluğu ve trafik akışı dikkate alınarak ilave toplu raylı taşıma hatlarının planlanması,
- Üniversitelerimizce İlimiz yerelinde hava kirliliğinin araştırılmasına yönelik araştırma projelerinin oluşturulması,
- Yetkili kuruluşlarca üniversitelerce geliştirilen projelerin finansman bakımından desteklenmesi,

• Toplu taşımada kullanılan belediye ve halk otobüslerinin Düvenönü-Meydan-Yoğunburç üçgeni dışında alternatif güzergahlar bulunarak trafik yoğunluğunun azaltılması,

- Belediye ve halk otobüslerinin tamamında LPG/LNG kullanımının sağlanması,
- Trafik akışı ve yeni yolların yapılmasında bisiklet ulaşımı için kullanılmak üzere bölünmüş yollar gibi kullanım alanları oluşturulması,
- Bisiklet parklarının yapılması, raylı taşıma sistemine entegre edilen bisiklet kullanım noktalarının artırılması, paydaş kuruluşlar ve özellikle yerel yönetimlerce düzenlenecek olan etkinliklerle bisiklet kullanımının özendirilmesi,
- Büyükşehir Belediyesi içerisinde yeşil alanların ve kent ormanlarının artırılması,
- Hava kalitesi bakımından İl genelini yansıtacak sağlıklı veriler elde edilmesi,
- İldeki nüfus artışının ve yeni imara açılan bölgelerin durumunun da değerlendirilerek, hava kalitesi ölçüm istasyonu sayısının artırılması,
- Yeni yerleşim yerlerindeki hava kalitesinin tespitine yönelik olarak ölçüm istasyonu kurulmasının talep edilmesi,

-Uzun Vadede Alınması Gereken Önlemler olarak (Önümüzdeki 5 Yıl ve 2018 yılı sonrası)

- Kent merkezindeki yapılaşmanın daha fazla yoğunlaştırılmaması,
- Uydu kentler şeklinde yeni yerleşim alanlarının oluşturmaya yönelik planlamalar yapılması,
- binalarda planlama aşamasında hava kirliliğine katkısı en az olacak mevcut teknik ve sistemlerin kullanılması,
- Kent planlamasının hakim rüzgar yönü ve rüzgar koridorları dikkate alınarak yapılaşmanın sağlanması,

